

รายละเอียดของรายวิชา

ชื่อสถาบันอุดมศึกษา	มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเขต/คณะ/ภาควิชา	วิทยาเขต พระราชวังสนามจันทร์ / คณะศึกษาศาสตร์ / ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว

หมวดที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

- รหัสและชื่อรายวิชา
083 102 จิตวิทยากับมนุษยสัมพันธ์
(Psychology and Human Relations)
- จำนวนหน่วยกิต
3 หน่วยกิต (3-0-6)
- หลักสูตรและประเภทของรายวิชา
หลักสูตร ระดับปริญญาบัณฑิต
เป็นวิชาบังคับเลือก กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์
- อาจารย์ผู้รับผิดชอบรายวิชาและอาจารย์ผู้สอน
  1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันยารัตน์ เมืองแก้ว
  2. อาจารย์ ดร.อุรปริย์ เกิดในมงคล
  3. อาจารย์ ดร.วนัญญา แก้วแก้วปาน
  4. อาจารย์ ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์
- ภาคการศึกษา/ชั้นปีที่เรียน
ภาคการศึกษาต้น ของชั้นปีที่ 1 หรือชั้นปีอื่น ๆ
- รายวิชาที่ต้องเรียนมาก่อน (Pre-requisite) (ถ้ามี)
ไม่มี
- รายวิชาที่ต้องเรียนพร้อมกัน (Co-requisites) (ถ้ามี)
ไม่มี
- สถานที่เรียน (วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์)
มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์
หมายเหตุ ในกรณีที่สถานการณ์การแพร่ระบาดของ COVID-19 ยังคงดำเนินอยู่ อาจปรับการเรียนการสอนและการสอบเป็นรูปแบบออนไลน์ โดยผู้สอนจะแจ้งให้นักศึกษาทราบต่อไป
- วันที่จัดทำหรือปรับปรุงรายละเอียดของรายวิชาครั้งล่าสุด
27 กันยายน 2564

หมวดที่ 2 จุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์

1. จุดมุ่งหมายของรายวิชา

- 1.1 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาและมนุษยสัมพันธ์ไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาตนเองได้
- 1.2 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจตนเองและผู้อื่น และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้
- 1.3 เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์จิตวิทยาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตได้

2. วัตถุประสงค์ในการพัฒนา/ปรับปรุงรายวิชา

เพื่อให้ศึกษามีความรู้ ความเข้าใจในรายวิชา ตามจุดมุ่งหมายของรายวิชาและสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานด้านจิตวิทยาต่อไป และเพื่อเป็นการปรับกิจกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้จากการทำงาน (Work-Based Learning) การเรียนรู้แบบกลุ่มร่วมมือ (Cooperative Learning) เรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-Based Learning-PBL) ตลอดจนพัฒนาการจัดการเรียนรู้ไปสู่ Active Learning ให้มากขึ้น

หมวดที่ 3 ลักษณะและการดำเนินการ

1. คำอธิบายรายวิชา

ธรรมชาติของมนุษย์ในด้านพัฒนาการ พัฒนาการของชีวิตแต่ละช่วงวัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการ กระบวนการคิดและการรับรู้ตนเองและบุคคลอื่น ทศนคติและความพึงพอใจระหว่างบุคคล การสื่อสาร สัมพันธภาพระหว่างบุคคล หลักการจูงใจและการให้กำลังใจ อารมณ์ การควบคุมอารมณ์และการจัดการความเครียด การพัฒนาบุคลิกภาพ การปรับตัว ภาวะผู้นำ การทำงานเป็นหมู่คณะ การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตนและสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต

2. จำนวนชั่วโมงที่ใช้ต่อสัปดาห์

จำนวนชั่วโมงบรรยาย	3	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงฝึกปฏิบัติ /ภาคสนาม/การฝึกงาน	0	ชั่วโมง
จำนวนชั่วโมงการศึกษาด้วยตนเอง	6	ชั่วโมง

3. จำนวนชั่วโมงต่อสัปดาห์ที่จะให้คำปรึกษาและแนะนำทางวิชาการแก่นักศึกษา

จัดเวลาให้คำปรึกษาเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่มตามการนัดหมายระหว่างผู้เรียนและผู้สอน

หมวดที่ 4 การพัฒนานักศึกษาตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ คาดหวัง ของรายวิชา (CLOs)	ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวัง ของหลักสูตร (PLOs) ที่รายวิชารับผิดชอบ	กลยุทธ์การสอน ตาม CLOs	กลยุทธ์สำหรับวิธีการ วัดและประเมินผล ตาม CLOs
1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำ แนวคิด และ ทฤษฎี ทาง จิตวิทยาและมนุษยสัมพันธ์ ไปใช้ในการส่งเสริมและ พัฒนาตนเองได้	PLO 10 อธิบายความหมายและ ความสำคัญของศาสตร์ด้าน จิตวิทยาที่มีบทบาทต่อการ พัฒนาและสร้างสรรค์สังคมได้	บรรยาย อภิปราย	สอบกลางภาค สอบปลายภาค
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำ แนวคิด และ ทฤษฎี ทาง จิตวิทยา มาใช้เป็นแนวทาง ในการทำความเข้าใจตนเอง และผู้อื่น และนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน การทำงาน การดำรงชีวิตในสังคม ร่วมกับผู้อื่นได้	PLO 15 ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ ด้านจิตวิทยาเพื่อนำไปใช้ในการ ปฏิบัติงานพัฒนาส่งเสริม ป้องกัน ตลอดจนแก้ไขปัญหา พฤติกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะสม กับบริบทและความต้องการ ของหน่วยงานได้	บรรยาย อภิปราย	สอบกลางภาค สอบปลายภาค
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ประยุกต์จิตวิทยาในการ พัฒนาตนและสร้างสรรค์ คุณภาพชีวิตได้	PLO 17 สามารถพัฒนาทักษะ การปฏิบัติงานด้านจิตวิทยา ร่วมกับผู้อื่นได้	บรรยาย อภิปราย	สอบกลางภาค สอบปลายภาค

หมวดที่ 5 แผนการสอนและการประเมินผล

1. แผนการสอน

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการเรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
1	พัฒนาการมนุษย์ ความหมายและขอบข่ายของจิตวิทยาที่เกี่ยวกับพัฒนาการมนุษย์ System of Development (Structure & Functions) ปัจจัยต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อพัฒนาการมนุษย์ หลักการของพัฒนาการ วุฒิภาวะ พัฒนาการมนุษย์จากมุมมองของแนวคิดทางจิตวิทยา 4 มุมมอง : Psychoanalytic, Behavioristic, Cognitive และ Humanistic Psychology	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	ผศ.ดร.กันยารัตน์ เมืองแก้ว
2	พัฒนาการมนุษย์แต่ละช่วงวัย พัฒนาการในแต่ละช่วงวัย ประกอบด้วย ทารกในครรภ์ วัยทารก วัยเด็กตอนต้น วัยเด็กตอนกลาง วัยรุ่น วัยผู้ใหญ่ วัยกลางคนและวัยชรา โดยเน้นสาระสำคัญของพัฒนาการแต่ละวัยในด้าน Structure และในด้านของ Functions และภาวะวิกฤติหรือปัญหาที่มักเกิดขึ้นแต่ละวัย	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	ผศ.ดร.กันยารัตน์ เมืองแก้ว
3	ทัศนคติและความพึงพอใจระหว่างบุคคล ความหมายของทัศนคติ องค์ประกอบของทัศนคติ การเกิดทัศนคติ การเปลี่ยนทัศนคติ ทัศนคติเชิงบวก (Positive attitude) และการคิดเชิงบวก (Positive thinking) อิทธิพลของทัศนคติต่อการดำเนินชีวิตประจำวัน การทำงาน และการอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	ผศ.ดร.กันยารัตน์ เมืองแก้ว
4	การสื่อสาร กระบวนการสื่อสาร ความสำคัญของการสื่อสาร เส้นทางการสื่อสาร (Communication Flows) อุปสรรคในการสื่อสาร รูปแบบของการสื่อสารที่ดี การสื่อสารที่มีปัญหา แนวทางในการพัฒนาความสามารถในการสื่อสาร	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	ผศ.ดร.กันยารัตน์ เมืองแก้ว

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการ เรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
5	<u>สัมพันธภาพระหว่างบุคคลและ มนุษยสัมพันธ์</u> ความแตกต่างระหว่างบุคคล การสร้าง สัมพันธภาพระหว่างบุคคล การรักษา สัมพันธภาพระหว่างบุคคล สัมพันธภาพที่เป็น 2 บทบาทในเวลาเดียวกัน (Dual-role relationships) ทักษะทางสังคม (Social Skills) และการพัฒนาทักษะทางสังคมเพื่อการ อยู่ร่วมกับผู้อื่น มนุษยสัมพันธ์ในกระแส โลกาภิวัตน์ การทำงานในท่ามกลางความ แตกต่างทางวัฒนธรรม	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.อุรปริย์ เกิดในมงคล
6	<u>การรับรู้เกี่ยวกับตนเองและบุคคลอื่น</u> ศึกษาการรับรู้เกี่ยวกับตน (Self-perception) โดยเน้นหัวข้อ มโนทัศน์แห่งตน (Self- concept) ความภาคภูมิใจในตน (Self- esteem) อัตลักษณ์แห่งตน (Self-Identity) อัตลักษณ์แห่งตนตามแนวคิดของนักจิตวิทยา ต่าง ๆ เช่น Coopersmith การรับรู้เกี่ยวกับ ตนเองและบุคคลอื่นตามทฤษฎีของ Eric Berns ตลอดจนการประยุกต์ทฤษฎีและแนวคิด ดังกล่าวเพื่อใช้ในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.อุรปริย์ เกิดในมงคล
7	<u>แรงจูงใจ การจูงใจ และการให้กำลังใจ</u> ความหมายของแรงจูงใจและการจูงใจ ทฤษฎี แรงจูงใจของ Abraham Maslow ทฤษฎีความ ต้องการของ Murrey ความสำคัญของการจูงใจ การประยุกต์ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ แรงจูงใจเพื่อเพิ่มหรือพัฒนาประสิทธิภาพใน การทำงาน ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น The Two- Factor Theory Expectancy Theory เป็นต้น	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.อุรปริย์ เกิดในมงคล
8	สอบกลางภาค		3		อาจารย์ผู้สอน
9	<u>อารมณ์ และการควบคุมอารมณ์</u> อารมณ์กับชีวิตประจำวัน การควบคุมอารมณ์ที่ ถูกต้องและเหมาะสมคืออะไร และมี ความสำคัญอย่างไร ผลของการควบคุมอารมณ์ ที่ไม่ถูกต้องคืออะไร EQ และการเสริมสร้าง EQ	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.วนัญญา แก้วแก้วปาน

ลำดับที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการ เรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
10	<u>ความเครียด การจัดการกับความเครียด และ การปรับตัว</u> ความหมายของความเครียด สาเหตุของความเครียด แนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความเครียด การจัดการกับความเครียดแบบมุ่งเน้นที่อารมณ์ การจัดการกับความเครียดแบบมุ่งเน้นการกระทำ แนวทางในการจัดการกับความเครียดที่เหมาะสม กระบวนการปรับตัว ผลกระทบของการปรับตัวไม่ได้	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.วันัญญา แก้วแก้วปาน
11	<u>การพัฒนาบุคลิกภาพ</u> ความหมายของบุคลิกภาพ ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ ทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ ประเภทของบุคลิกภาพ เช่น Type A และ Type B personality แนวทางในการพัฒนาบุคลิกภาพและลักษณะของ Healthy Personality	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.วันัญญา แก้วแก้วปาน
12	<u>การทำงานเป็นหมู่คณะ</u> ชนิดของกลุ่ม ลักษณะของกลุ่ม (Characteristics of Groups) พฤติกรรมในกลุ่ม (Intragroup Behavior) พฤติกรรมระหว่างกลุ่ม (Intergroup Behavior) การตัดสินใจของกลุ่ม ความร่วมมือในกลุ่ม และการทำงานเป็นกลุ่ม ลักษณะของผู้นำที่ดี แนวทางในการเสริมสร้างและพัฒนาความเป็นผู้นำ	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์
13	<u>ภาวะผู้นำ</u> ธรรมชาติของผู้นำ ลักษณะของผู้นำ (Leadership Characteristics) พฤติกรรมการเป็นผู้นำ (Leadership Behavior) ทักษะการเป็นผู้นำเกิดขึ้นได้อย่างไร Contingency Leadership Models (เช่น Fiedler's Contingency Model, Charismatic and Transformational Leadership)	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์

สัปดาห์ที่	หัวข้อ/รายละเอียด	CLOs	จำนวน ชั่วโมง	กิจกรรมการ เรียนการสอน สื่อที่ใช้ (ถ้ามี)	ผู้สอน
14	การบริหารความขัดแย้งและความเปลี่ยนแปลง ธรรมชาติของความขัดแย้ง การบริหารความขัดแย้งในชีวิตประจำวันและในการทำงาน ธรรมชาติของการเปลี่ยนแปลง การบริหารความเปลี่ยนแปลงในชีวิตประจำวันและในการทำงาน	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์
15	การประยุกต์จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาและสร้างเสริมคุณภาพชีวิต ความหมายของคุณภาพชีวิต การได้มาซึ่งคุณภาพชีวิต พฤติกรรมสุขภาพที่สำคัญและจำเป็นต่อคุณภาพชีวิตและงานวิจัยที่ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของพฤติกรรมสุขภาพ	1, 2, 3	3	บรรยาย อภิปราย PowerPoint	อ.ดร.ชินัน บุญเรืองรัตน์
16	สอบปลายภาค		3		
	รวม		48		

2. แผนการประเมินตามผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา

ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่คาดหวังของรายวิชา (CLOs)	กิจกรรมการประเมินผล การเรียนรู้ของผู้เรียน	กำหนดการประเมิน (สัปดาห์ที่)	สัดส่วนของการประเมินผล
1. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยาและมนุษย์สัมพันธ์ไปใช้ในการส่งเสริมและพัฒนาตนเองได้	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	8 และ 16	สอบกลางภาค 50% สอบปลายภาค 50%
2. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำแนวคิดและทฤษฎีทางจิตวิทยามาใช้เป็นแนวทางในการทำความเข้าใจตนเองและผู้อื่น และนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน การทำงาน การดำรงชีวิตในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	8 และ 16	
3. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์จิตวิทยาในการพัฒนาตนและสร้างสรรค์คุณภาพชีวิตได้	สอบกลางภาค สอบปลายภาค	8 และ 16	

หมวดที่ 6 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

ตำราและเอกสารที่ใช้ประกอบการเรียนการสอน

- สมพร สุทัศน์ีย์, ม.ร.ว. (2541). *มนุษย์สัมพันธ์*. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Baumeister, R. F., & Bushman, B. J. (2008). *Social Psychology and Human Nature*. (1st ed.). Belmont, CA: Thomson Wadsworth.
- Franken, R.E. (2007). *Human Motivation*. (6th ed.). Belmont, CA: Thomson Higher Education.
- Glosson, L.R., Meek, J.P., & Smock, L.G. (1997). *Creative living*. (6th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Hodgetts, R.M. (2005). *Modern human relations at work*. (9th ed.). Mason, OH: Thomson/ South-Western.
- Johnson, D.W. (1991). *Human relations and your career: a guide to interpersonal skills*. (3rd ed.). Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall.
- McShane, S.L., & Glinow, M.A. (2003). *Organizational behavior*. New York: McGraw-Hill.
- Myers, D.G. (1998). *Psychology*. (5th ed.). New York: Worth Publishers.
- Santrock, J.W. (2006). *Life-Span Development*. (10th ed.). New York: McGraw-Hill.
- Smith, E. R., & Mackie, D. M. (2007). *Social Psychology*. (3rd ed.). Philadelphia, PA: Psychology Press.
- Taylor, S.E. (2003). *Health Psychology*. (5th ed.). New York: McGraw-Hill.

หมวดที่ 7 การประเมินและปรับปรุงการดำเนินการของรายวิชา

1. กลยุทธ์การประเมินการจัดการเรียนการสอนของรายวิชา

- 1.1 ประเมินผลการสอนโดยใช้ระบบออนไลน์
- 1.2 สังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักศึกษา
- 1.3 ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของนักศึกษา
- 1.4 ตรวจสอบผลการสอบกลางภาค/การสอบปลายภาคของนักศึกษา

2. การปรับปรุงการสอน

- 2.1 นำผลการประเมินจากนักศึกษามาใช้ในการปรับปรุงการสอน
- 2.2 ค้นคว้าข้อมูลความรู้จากบทความ/งานวิจัยมาใช้ประกอบการสอน
- 2.3 นำความรู้จากการประชุม/สัมมนามาใช้ประกอบการสอน

3. กระบวนการยืนยัน (verification) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา

- 3.1 อาจารย์ในสาขาวิชาประชุมพิจารณาผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา
- 3.2 หัวหน้าภาควิชาตรวจสอบผลการประเมินการเรียนรู้ของนักศึกษา